

WIELCY i ZNANI z SASKIEJ KĘPY

Jak popularyzowane są sylwetki i osiągnięcia słynnych mieszkańców tej dzielnicy opowiadała na spotkaniu Komisji Historycznej TPW 24 maja 2013 roku TERESA JADWIGA STĘPIEŃ - śpiewaczka z pasją popularyzatorską, inicjatorka i koordynator projektu „Śladami Mistrzów... Wielkie postacie na Saskiej Kępie”.

Teresa Jadwiga Stępień

W zebraniu uczestniczyła Krystyna Gott - prezes Towarzystwa Przyjaciół Saskiej Kępy - Oddziału TPW, który wspiera ten projekt.

Pani Jadwiga Teresa Stępień jest mieszkanką Saskiej Kępy i sama należy do osób o znaczącym dorobku artystycznym. Jest mezzosopranistką, występowała jako solistka w repertuarze operowym m.in. w Teatrze Wielkim w Warszawie, a również na scenach wielu krajów Europy i świata. Znana jest jako znakomita wykonawczyni pieśni sefardyjskich. Ale – jak się okazuje – dobrze też włada piórem; w periodyku „Saska Kępa” – publikuje

artykuły o bohaterach organizowanych wieczorów; scenariusze wieczorów – są oczywiście jej autorstwa, ale nie na tym koniec; okazuje się, że świetnie prowadzi wieczory, prezentuje swoich gości, przeprowadza z nimi rozmowy.

Do tej pory (czyli do maja 2013) odbyły się w nowym Klubie Kultury na Saskiej Kępie (Brukselska 23), dysponującym wygodną, nowoczesną salą kinowo-teatralną – następujące spotkania przybliżające mieszkańcom wybitne postacie Saskiej Kępy.

Trzy pierwsze spotkania poświęcone były **Grzegorzowi Fitelbergowi** (1879-1953) - dyrygentowi, kompozytorowi i skrzypkowi.

Grzegorz Fitelberg

19 października 2012 r. wieczór filmowy pt. „Janko Muzykant 1930” - zrealizowany został dzięki życzliwości Filmoteki Narodowej. Była to prezentacja jednego z pierwszych polskich filmów dźwiękowych z 1930 r. z muzyką Grzegorza Fitelberga. Goście specjalni wieczoru opowiedzieli o początkach polskiego filmu dźwiękowego, o przygodzie Fitelberga z filmem, o jego związkach z Saską Kępą

(miał własną willę na Saskiej Kępie przy ul. Elsterskiej nr 3). oraz o samym Grzegorzu Fitelbergu. Byli to: Michał Pieńkowski – Filmograf Filmoteka Narodowa; prof. dr hab. UMFC Sławek Wróblewski - dyrygent, pianista i pedagog; Barbara Niemczewska - z Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Maria Turowska, muzyk, skrzypaczka, a także z TPW mgr inż. Tadeusz Burchacki.

23 listopada 2012 r. zaprezentowany został film o życiu i twórczości Ambasadora Muzyki Polskiej Grzegorza Fitelberga p.t. „Twarzą do orkiestry” w reżyserii Stanisława Pieniaka. Gośćmi specjalnymi, którzy uczestniczyli w dyskusji byli: Stanisław Pieniak – reżyser Alina Bairdowa, Tadeusz Burchacki, prof. Sławek Wróblewski - dyrygent, pianista, pedagog.

Kolejny wieczór odbył się 14 grudnia 2012 r. Był to koncert pt. „U źródeł” (pieśni kurpiowskie i kolędy), dedykowany przyjaciółom Grzegorza Fitelberga – Ewie Bandrowskiej Turskiej i Witoldowi Lutosławskiemu. W wieczorze udział wzięli: Apolonia Nowak - pieśniarka ludowa z Kadzidla - Kurpie Zielone, chór „Polihymnia” z Gimnazjum nr 18 im. Ignacego Jana Paderewskiego pod dyrekcją Barbary Jasińskiej Sroki, Mariusz Rutkowski – pianista. Wieczór „U Źródeł” był też okazją i zachętą do wspólnego śpiewania.

Rok 2013 ogłoszony został Rokiem **Witolda Lutosławskiego** (1913-1994), kompozytora i dyrygenta, który mieszkał przy ul. Zwycięzców 39. Poświęcono mu dwa spotkania.

18 stycznia 2013 r. zaprezentowano widowisko parateatralne pt. „Spóźniony Słowik”. W wieczorze udział wzięli muzycy: Adam Szydłowski – klarnet, Mariusz Rutkowski – fortepian, Maria Turowska – skrzypce; wystąpili też: zespół z Indonezji Angklung Dharma Wanita Persatuan, Schola Dziecięca z Parafii Miłosierdzia Bożego i Grupa Teatralna – z Biblioteki nr 55 dla dzieci i młodzieży pod opieką Marcina Bielińskiego. Gościem

specjalnym był Tomasz Kucharski – Burmistrz Pragi Południe. W programie znalazły się piosenki dziecinne do poezji Juliana Tuwima, oraz utwory instrumentalne Witolda Lutosławskiego, a także utwory dziecięce z Indonezji wykonane na narodowym instrumencie ANGKLUNG! Udział gości z Ambasady Indonezji stał się międzynarodowym pokłonem dla Mistrza Witolda Lutosławskiego.

Witold Lutosławski

Drugi koncert odbył się 15 lutego 2013 r. i zatytułowany był „Nie oczekuję dziś nikogo”. Mistrz Witold Lutosławski „DERWID” - Piosenki z Saskiej Kępy.” W wieczorze udział wzięli piosenkarze: Rena Rolska i Olgierd Buczek, muzycy: Krzysztof Jakowicz, Mariusz Rutkowski i Adam Szydłowski. Gościem specjalnym był Marcin Bogusławski – pasierb Witolda Lutosławskiego. Swoimi wspomnieniami o Lutosławskim dzielił się też Tadeusz Burchacki i współautor tekstu piosenki „Nie oczekuję dziś nikogo”. Zbigniew Zapert.

Słynnej parze polarników i pisarzy (mieszkali na Zakopiańskiej 16) **Czesławowi Centkiewiczowi** (1904-1996) i jego żonie **Alinie Centkiewiczowej** (1907-1994) – poświęcono dwa wieczory. 15 marca 2013 r. odbyło się spotkanie literackie pt. „40 lat na Zakopiańskiej 16”. W wieczorze - udział wzięli goście specjalni: Ewa Michalska-Gawron – rzeźbiarka (z rodziny Czesława Centkiewicza),

Temenużka i Janusz Wdowczykowie – spadkobiercy spuścizny po Alinie i Czesławie Centkiewiczach, Mirosława Majewska - Dyrektor Biblioteki Publicznej Dzielnicy Praga Południe, Barbara Gebler-Wasiak – Dyrektor Centrum Promocji Kultury dzielnicy Praga Południe, Erazm Domański - Prezes Towarzystwa Przyjaciół Legionowa, Cezariusz Kalinowski - Towarzystwo Przyjaciół Legionowa, dr Jacek Szczepański - dyrektor Muzeum Historycznego w Legionowie, a także nasz kolega z Komisji Historycznej i Towarzystwa Przyjaciół Saskiej Kępy Tadeusz Burchacki. Scenę zdobiły piękne zdjęcia bohaterów wieczoru autorstwa Włodzimierza Barchacza. Goście wieczoru przybliżyli niezwykle postacie twórców jedynej w Polsce Sagi Polarnej; atrakcją były też fragmenty filmów o Alinie i Czesławie Centkiewiczach.

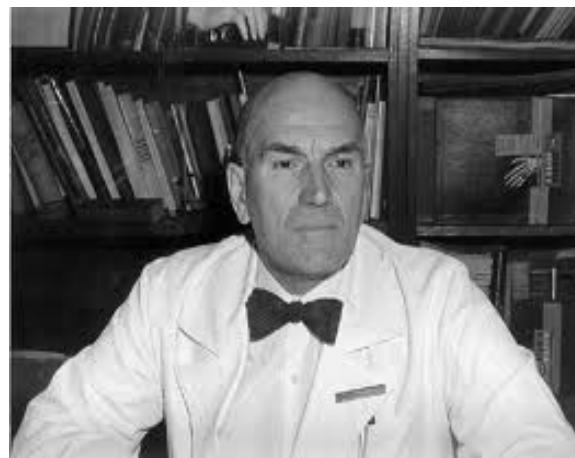

Alina i Czesław Centkiewiczowie

19 kwietnia 2013 r. odbył się wieczór pt. „Pionierzy polskich wypraw polarnych – Alina i Czesław Centkiewiczowie”. Honorowy patronat nad tym spotkaniem objął polarnik - Marek Kamiński. W wieczorze udział wzięli jako goście specjaliści wybitni naukowcy - polarnicy: prof. Stanisław Rakusa-Suszczewski - współtwórca polskiego programu polarnego, założyciel Polskiej Stacji Antarktycznej im. Henryka Arctowskiego na Wyspie Króla Jerzego w Zachodniej Antarktyce, Lucjan Nowosielski – kierownik ekspedycji PAN na Spitsbergen Małgorzata Kor-

czak-Abshire z Komitetu Badań Polarnych PAN, a także Cezariusz Kalinowski - były Prezes Towarzystwa Przyjaciół Legionowa, który zainicjował rok Centkiewiczów w Legionowie; Temenużka i Janusz Wdowczykowie - spadkobiercy spuścizny po Alinie i Czesławie Centkiewiczach oraz Tadeusz Burchacki. Obok wspomnień była też prezentacja fragmentów filmów i licznych, ciekawych fotografii.

Kolejne spotkanie 17 maja 2013 r dedykowane było prof. **Janowi Nielubowiczowi (1915-2002)**, ojcu anestezyjologii Warszawskiej, chirurgowi - współtwórcy transplantologii w Polsce, lekarzowi, który przeprowadzał pierwszy przeszczep nerki w Polsce. Honorowy patronat spotkania powierzony został Okręgowej Izbie Lekarskiej w Warszawie.

Jan Nielubowicz

W wieczorze udział wzięli jako goście specjaliści m.in.: dr med. Wojciech Nielubowicz – syn profesora Jana Nielubowicza, prof. Jerzy Woy-Wojciechowski - prezes Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, prof. Mieczysław Szostek - specjalista chirurgii ogólnej, naczyniowej i angiologii, prof. Jerzy Jurkiewicz, neurochirurg, prezes Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego oraz dr Mieczysław Szatanek - prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie. W programie pokazano fragmenty filmów poświęconych dokonaniom Profesora.

Program autorski Jadwigi Teresy Stępień „Śladami Mistrzów – Wielkie postacie Saskiej Kępy” uzyskał patronat honorowy Burmistrza Dzielnicy Pragi Południe Tomasza Kucharskiego. Mógł się także rozwijać dzięki dyrektor Centrum Promocji Kultury dzielnicy Praga Południe - Pani Barbarze Gebler –Wasiak. Zyskał też życzliwe wsparcie Towarzystwa Przyjaciół Saskiej Kępy (z prezes Krystyną Gott), wydawców periodyku „Saska Kępa”, PROGRAFu i STOARTu czy Filмотeki Narodowej.

Nie na co dzień, lecz w szczególnych sytuacjach - dodatkiem do wieczoru stawały się atrakcje cukiernicze przygotowane gratisowo przez „Dom Polski” na Francuskiej i znaną cukiernię z Zakopiańskiej „Irena”.

Jadwiga Teresa Stępień opowiedziała też nam o planach na najbliższą przyszłość. Pracuje już by przedstawić sylwetki: wybitnego muzyka profesora **Jana Ekiera** – na jego stulecie, rzeźbiarza **Józefa Gosławskiego** i śpiewaczki **Ewy Bandrowskiej-Turskiej**. W dalszych planach będzie scenografka i malarka **Teresa Roszkowska**, malarz, śpiewak i sportowiec **Józef Korolkiewicz** i wiele innych słynnych osób. Parnas z Saskiej Kępy jest rozległy więc na długo starczy tematów.

Ważne jest, że o postaciach, które przybliżają wieczory literacko-muzyczne w Klubie na Saskiej Kępie organizowane

i prowadzone przez **Jadwigę Teresę Stępień** można przeczytać też w periodyku „Saska Kępa” w interesujących artykułach jej pióra. Pani Teresa Jadwiga Stępień wydała też cenny katalog dedykowany Mistrzom z Saskiej Kępy przy okazji inauguracji projektu „Mistrz ... Uczeń Autorytet ... Respekt” .

Z przyjemnością słuchaliśmy jak ze swadą opowiadała o tych ważnych, zrealizowanych już imprezach i o planach na przyszłość. Ujęła nas swą pasją i wdziękiem; wkłada w ten program wiele serca i pracy społecznej, a także – wiedzy i talentu.

Uważamy, że stworzony przez nią wzór programu prezentującego sławnych i zasłużonych Warszawiaków – powinien być podjęty i w innych dzielnicach oraz powinien korzystać ze wsparcia organów samorządowych dzielnic. Warto jednak, by scenariusze takich spotkań były zachowane, a spotkania (np. relacje osób bliskich) nagrywane; by dokumentacja spotkań nie przepadła, bo jest fragmentem dziejów Warszawy. Pragniemy jako Komisja Historyczna TPW wspierać ten autorski program Pani Jadwigi Teresy Stępień.

(Tekst: Barbara Petrozolin-Skowrońska, opracowani: Halina Niemiec)